

Εγκυκλοπαίδεια των Οχλήσεων #6

(Φεβρουάριος 1986)

Μετάφραση: Πριονιστήριο το Χρυσό Χέρι
(Αιγάλεω, Οκτώβριος 2022)

ABDELKADER (ΑΜΠΝΤΕΛΚΑΝΤΕΡ)

Σαν να ήθελε να πάρει εκδίκηση για την προσβολή που της επέφερε επί δεκαπέντε χρόνια, πολεμώντας τα στρατεύματά της με ελάχιστα μέσα και υπό σαφώς δυσμενείς συνθήκες, η Γαλλία διατήρησε από τον Αμπντελκαντέρ¹ μόνο την ανάμνηση της παράδοσής του· όπως ακριβώς ισχυρίστηκε ότι τον κατέστησε “πιστό φίλο” της. Αν και η λήθη αυτού του προσώπου μπορεί να εξηγηθεί εν μέρει από το πέρασμα του χρόνου, η επίσημη Γαλλία μάς υπενθυμίζει σήμερα ότι είχε πάντα κοντή μνήμη, μικρόψυχη φιλία και απατηλή αφοσίωση απέναντι σε εκείνους που την υπηρέτησαν πιστά. Και, για παράδειγμα, θυμάται την ύπαρξη των χαρκί [harkis]², άλλων πιστών φίλων, μόνο για όσο διαρκεί μια προεκλογική εκστρατεία.

¹ [ΣτΜ] Ο εμίρης Αμπντελκαντέρ (1808-1883) ηγήθηκε της εξέγερσης των συνασπισμένων φυλών της Αλγερίας ενάντια στα γαλλικά αποικιακά στρατεύματα που εισέβαλαν στη χώρα το 1830. Ο νικηφόρος ένοπλος αγώνας της αλγερινής αντίστασης που ξεκίνησε το 1832 υποχρέωσε αρχικά τη Γαλλία να υπογράψει διαδοχικές συνθήκες ειρήνης με τον Αμπντελκαντέρ το 1834 και το 1837. Βάσει αυτών των συνθηκών, ο Αμπντελκαντέρ εδραίωσε την εξουσία του σε μεγάλο τμήμα της Αλγερίας και εγκαθίδρυσε ένα λειτουργικό κράτος με πρωτεύουσα τη βορειοδυτική επαρχία Τιαρέτ. Μετά την επανέναρξη των εχθροπραξιών το 1839, οι δυνάμεις του Αμπντελκαντέρ συνέχισαν να μάχονται σχεδόν για μια δεκαετία ενάντια στους Γάλλους εισβολείς εφαρμόζοντας με επιτυχία τις μεθόδους του ανταρτοπόλεμου. Τον Δεκέμβριο του 1847, ο Αμπντελκαντέρ αναγκάστηκε να συνθηκολογήσει και να παραδοθεί στον Γάλλο στρατηγό Λαμορισιέρ [Lamoricière] με αντάλλαγμα την υπόσχεση ότι θα του επιτρεπόταν να μεταβεί στο ανατολικό τμήμα του αραβικού κόσμου (Μασρίκ). Η υπόσχεση αυτή δεν τηρήθηκε και ο Αμπντελκαντέρ μεταφέρθηκε στη Γαλλία, όπου παρέμεινε αιχμάλωτος τα επόμενα χρόνια. Αφέθηκε ελεύθερος το 1852 με παρέμβαση του Προέδρου της Γαλλικής Δημοκρατίας Κάρολου Λουδοβίκου Ναπολέοντα (μετέπειτα αυτοκράτορα Ναπολέοντα Γ΄) και πέρασε την υπόλοιπη ζωή του στη Δαμασκό, όπου συνέβαλε καθοριστικά στη διάσωση πολλών χριστιανών κατά τη διάρκεια των εμφύλιων συγκρούσεων μεταξύ Δρούζων και Μαρωνιτών το 1860. Μετά το επεισόδιο αυτό που είχε ως αποτέλεσμα τη διεθνή αναγνώριση και τον καθολικό σεβασμό απέναντι στο πρόσωπό του, ο Αμπντελκαντέρ χαρακτηρίστηκε υποκριτικά “φίλος της Γαλλίας” από τις αρχές της αποικιοκρατικής χώρας που ο ίδιος είχε πολεμήσει επί δεκαπέντε χρόνια.

² [ΣτΜ] Χαρκί ονομάζονται οι Αλγερινοί που πολέμησαν στο πλευρό του γαλλικού στρατού κατοχής κατά τη διάρκεια του εθνικοαπελευθερωτικού πολέμου της Αλγερίας (1954-1962). Μετά την ανεξαρτητοποίηση της χώρας και την ανάληψη της εξουσίας από το F.L.N. (Front de Libération Nationale – Μέτωπο Εθνικής Απελευθέρωσης), χιλιάδες χαρκί σφαγιάστηκαν στο πλαίσιο αντιποίνων από το νέο καθεστώς που τους θεωρούσε προδότες. Η κυβέρνηση του Ντε Γκωλ έδωσε εντολή στους αξιωματικούς του γαλλικού στρατού να εμποδίσουν τη μετακίνηση χαρκί που αναζητούσαν καταφύγιο στη Γαλλία. Παρόλα αυτά, περίπου 90.000 χαρκί κατάφεραν να διαφύγουν από την Αλγερία και κλείστηκαν σε πρόχειρους καταυλισμούς στη Γαλλία υπό άθλιες συνθήκες διαβίωσης. Οι χαρκί και οι απόγονοί τους αποτελούν μέχρι σήμερα μια

Την προσβλητική λήθη που υπέστη ο Αμπντελκαντέρ από την πρώην αποικιοκρατική εξουσία αποκατέστησε πολύ γρήγορα η λεγόμενη ανεξάρτητη Αλγερία· αλλά φυσικά πλημμελώς, όπως συμβαίνει με όλα όσα αναλαμβάνει αυτό το είδος “έθνους”: ανεγείροντάς του ένα έφιππο άγαλμα, αμφιβόλου κατασκευής, το οποίο χρειάστηκε μάλιστα να εισαγάγει. Βλέποντας το έργο σε μια από τις πιο πολυσύχναστες πλατείες του Αλγερίου, μπροστά από την έδρα του Κόμματος, δεν μπορεί κανείς παρά να εντυπωσιαστεί από την ακαμψία του, εντέλει *απτή* αντανάκλαση της ακαμψίας του καθεστώτος που θεώρησε ότι έπρεπε να δοξαστεί με αυτή τη μνημειώδη ηλιθιότητα για να δείξει ότι διαθέτει και αυτό “ιστορικούς ήρωες”. Λέγεται εξάλλου ότι η κλίση του αλόγου είναι αξιοθαύμαστη επειδή δείχνει, σε αυτή τη στάση, τα αρχίδια του στη Γαλλία και τον κώλο του στο F.L.N. Κακόγλωσσο σχόλιο βέβαια· αλλά που δείχνει με κομψό τρόπο τον ενωτικό δεσμό που υπάρχει σήμερα μεταξύ της πρώην μητρόπολης και της τέως αποικίας, μετά από τα αιματηρά και λιγότερο ή περισσότερο ένδοξα γεγονότα που σημάδεψαν την κοινή ιστορία τους. Οι λέξεις εδώ δεν είναι υπερβολικές ούτε χυδαίες· η πραγματικότητα που εκθέτουν είναι πολύ χειρότερη: είναι υπερβολικά ωμή και δεν μπορεί να περιγραφεί παρά μόνο εφαρμόζοντας σε αυτήν τις λέξεις που της ταιριάζουν. Όταν αυτοί που κυβερνούν έχουν χάσει σε τέτοιο βαθμό την ντροπή, είναι ακόμα πιο ντροπιαστικό να διατηρεί κανείς τον παραμικρό σεβασμό απέναντί τους.

Καθώς ο Αμπντελκαντέρ είναι ασύγκριτα πιο άξιος εγκωμίου από όλους μαζί τους γραφειοκράτες που ισχυρίζονται σήμερα ότι αποτελούν τους πολιτικούς κληρονόμους του, έστω και μόνο επειδή υπήρξε ο αντίπαλος των χειρότερων γάλλων στρατηγών, δηλαδή εκείνων που κατέστειλαν με τον πιο αιματηρό τρόπο τους επαναστάτες του 1848 και του 1871· και καθώς υπάρχουν αρκετές μελέτες γι’ αυτόν ώστε να μη χρειάζεται να εκπονηθεί άλλη μία, η επίκλησή του μπορεί να χρησιμεύσει μόνο για να μετρηθεί επακριβώς η ένδεια και η επαναστατική μηδαμινότητα της αλγερινής γραφειοκρατίας σε σύγκριση με αυτό και μόνο το πρόσωπο. Είναι γνωστό για παράδειγμα ότι η επίσημη ιδεολογία αυτής της υπανάπτυκτης εξουσίας είναι εξ ορισμού εχθρική προς τους ήρωες· “μόνο ένας ήρωας, ο λαός” διακηρύσσει ένα από τα εμετικά συνθήματά της, χάρη στο οποίο, υπό το πρόσχημα ότι όλοι καλύπτονται με τον ίδιο μανδύα αρετών και ικανοτήτων, υποδηλώνεται σε αυτόν τον λαό *συλλήβδην* ότι δεν είναι τίποτα. Καθώς είναι επίσης γνωστό ότι το Ισλάμ, “θρησκεία του Κράτους”, είναι και αυτό εχθρικό “κατά γράμμα και κατά πνεύμα” προς τα αγάλματα και τα μνημεία, η αναγόρευση του Αμπντελκαντέρ σε εθνικό ήρωα μπορεί να φαίνεται σαν μια από εκείνες τις πολλές και προφανείς αντιφάσεις της πολιτικής ζωής, με τις οποίες καταφέρνει τουλάχιστον κανείς να διασκεδάσει για να πάρει μια

κοινότητα εκατοντάδων χιλιάδων ανθρώπων στη Γαλλία και ένα τμήμα του εκλογικού σώματος που προσπαθούν να προσεταιριστούν τα διάφορα πολιτικά κόμματα κατά τη διάρκεια των προεκλογικών περιόδων, παρέχοντας στους χαρμί υποσχέσεις για αποζημιώσεις και αναγνώριση της εγκατάλειψής τους από το γαλλικό κράτος.

δίκαιη αν και φτωχή εκδίκηση από εκείνους που έχουν κάνει τη ζωή και την πολιτική δικά τους *προνόμια*. Αλλά πρέπει επίσης να γνωρίζει κανείς το εξής: το αλγερινό κράτος διεκδικεί σήμερα τον Αμπντελκαντέρ επειδή ο Αμπντελκαντέρ διεκδικούσε ένα αλγερινό κράτος.

Ασφαλώς ο Αμπντελκαντέρ διέθετε ικανότητες που θα τον είχαν καταστήσει έναν *πολιτικό* γενικά έντιμο, αν δεχτούμε ότι τον 19^ο αιώνα μπορούσε ακόμα κανείς να συνδυάζει, χωρίς να πέφτει σε αντίφαση εν τοις όροις, την εντιμότητα και την πολιτική· αντίφαση για την οποία ο ελεεινός 20^{ος} αιώνας δεν αφήνει πλέον καμιά αμφιβολία, αν δούμε τι έχουν γίνει τα κράτη, χωρίς καν να αναφερθούμε στους υπηρέτες τους, που ορισμένοι θα μας κατηγορήσουν σίγουρα ότι κρίνουμε μονομερώς όταν λέμε, για παράδειγμα, ότι δεν έχουν τίποτα ανθρώπινο εκτός από τα ρούχα.

Αναμφίβολη πολεμική αξία, πολιτικό αισθητήριο, και εξυπνάδα· ευρυμάθεια οπωσδήποτε, ταλέντο και ενδεχομένως μεγαλοφυΐα (όπως λέγεται, αντιλήφθηκε πολύ γρήγορα ότι δεν μπορούσε να πολεμήσει τις γαλλικές στρατιές σύμφωνα με τις μεθόδους ενός κλασικού πολέμου, και υπέδειξε στα στρατεύματά του εκείνες του ανταρτοπόλεμου και της παρενόχλησης), αυτό είναι το πορτρέτο που παρείχαν οι ίδιοι οι αντίπαλοι του εμίρη, των οποίων η κρίση έχει σίγουρα κάποια αξία δεδομένου ότι σε έναν πόλεμο πρέπει να μπορεί κανείς να γνωρίζει με αρκετή ακρίβεια τον εχθρό του για να τον καταπολεμήσει καλύτερα. Έτσι, λαμβάνοντας υπόψη έστω και μία μόνο από τις ικανότητες που προαναφέρθηκαν, αν αθροίσει κανείς όλους τους συνταγματάρχες που πρόσφατα αυτοανακηρύχθηκαν στρατηγοί, προσθέτοντας παρεμπιπτόντως σε αυτούς δύο ή τρεις ντουζίνες της ίδιας φάρας, δεν θα πάρει τίποτα που να προσεγγίζει το ανάστημα ενός τέτοιου ανθρώπου· και δεν θα το προσεγγίσει ποτέ σε ένα καθεστώς που στρέφεται τόσο πεισματικά προς την εξύψωση της μετριότητας και της ευτέλειας.

Ένας από τους δυστυχέστερους μεταξύ αυτών των συνταγματάρχων, καθώς δεν είχε καν την ευκαιρία να γίνει επίτιμος στρατηγός, ο Μπουμεντιέν [Boumediène, Houari]³, τις πρώτες ημέρες της εξουσίας του δήλωνε: “Μόλις που χτίσαμε ένα κράτος και κάποιοι μιλούν ήδη για την εξαφάνισή του”, χωρίς να κατονομάσει τα μοχθηρά μυαλά που είχαν συλλάβει αυτό το σκοτεινό σχέδιο. Δεδομένου ότι οι αιτιάσεις ενός Μπουμεντιέν φαντάζουν πολύ ασήμαντες σε σύγκριση εδώ με τις απαιτήσεις, όχι κάποιων ατόμων, αλλά της ιστορίας, θα αρκούσε λοιπόν να ειπωθεί σχετικά με το αλγερινό κράτος ότι είναι ένα κράτος, χωρίς καν να χρειάζεται να του αποδοθούν επάξια επίθετα όπως στρατιωτικό, γραφειοκρατικό, ολοκληρωτικό κ.λπ., για να γίνει κατανοητό ότι ως τέτοιο

³ [ΣτΜ] Ο συνταγματάρχης Χουαρί Μπουμεντιέν ανέτρεψε με στρατιωτικό πραξικόπημα τον πρώτο πρόεδρο της ανεξάρτητης Αλγερίας Αχμέτ Μπεν Μπελά τον Ιούνιο του 1965 και αυτοδιορίστηκε νέος πρόεδρος που κυβέρνησε τη χώρα μέχρι τον θάνατό του τον Δεκέμβριο του 1978.

αξίζει πραγματικά μόνο ένα πράγμα: να εξαφανιστεί. Αλλά προφανώς όταν μιλάμε γι' αυτό το κεντρικό πράγμα που μετατρέπει ολόκληρη την ύπαρξη των σύγχρονων πολιτών σε μαρτύριο αποκαλώντας το απλώς πολιτική λέπρα, δεν ελπίζουμε να τους προκαλέσουμε τον ίδιο τρόπο που ξυπνούσε παλιότερα η ανάμνηση και μόνο της λέπρας σε τόσους πολλούς ανθρώπους. Στις μέρες μας οι άνθρωποι είναι περήφανοι που ενημερώνονται για όλα και με κάθε λεπτομέρεια, πριν αποφανθούν ότι έχουν πειστεί ή όχι· σε τέτοιο βαθμό ώστε να γίνονται προσάρτημα του τηλεοπτικού δέκτη τους, σχετικά με τον οποίο λένε, προκειμένου να παρηγορηθούν για μια σχεδόν ομφάλια εξάρτηση, ότι διευρύνει τον ορίζοντα των γνώσεων (βλ. το άρθρο *Αποβλάκωση [Abêtissement]*). Αυτή η παρέκβαση προφανώς δεν είναι τυχαία: η Διεθνής Αμνηστία ερευνούσε πρόσφατα αν ορισμένες από τις συνήθειες πρακτικές των κρατών (βασανιστήρια, τάγματα θανάτου, πολιτικές δολοφονίες κλπ.) είχαν μειωθεί από τότε που αυτός ο αξιοσέβαστος οργανισμός δραστηριοποιείται για την υπεράσπιση και την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων οπουδήποτε αυτά παραβιάζονται –και παραβιάζονται παντού. Τουλάχιστον μπορούμε να είμαστε σίγουροι για ένα πράγμα: τα κράτη δεν κοινοποιούν μια περιοδική έκθεση όπου θα απεικονίζονταν διαγράμματα τα οποία θα έδειχναν με αρκετά εύγλωττο τρόπο τη μείωση της αυθαιρεσίας σε όλα τα γεωγραφικά πλάτη. Όσον αφορά τα πρόσφατα παραδείγματα εξουσιών που επέκτειναν τη βαναυσότητα μέχρι το σημείο να εξοντώνουν τους ίδιους τους πληθυσμούς τους (ο πολύ συνεπής Πολ Ποτ [Pol Pot], ο ακόμα διστακτικός Μεγκίστου [Mengistu Haile Mariam]), πρόκειται αναμφίβολα για εφήμερες τρέλες από τις οποίες δεν μπορεί κανείς να εξάγει το εύλογο συμπέρασμα ότι ο κρατικός τρόμος αυξάνεται παντού, ποσοτικά και ποιοτικά.

Αυτό μας φέρνει κατευθείαν στο αλγερινό κράτος, του οποίου οι πρόσφατες εξελίξεις δείχνουν ξεκάθαρα ότι μετά τις οδύνες του πολέμου, οι Αλγερινοί ανακάλυψαν σταδιακά τις απολαύσεις της πολιτικής και ρίχτηκαν αποφασιστικά σε αυτή· και τώρα αρχίζουν να δοκιμάζουν την πικρή της γεύση.

Το αλγερινό κράτος, το οποίο προφανώς δεν ήταν επαναστατικό, έγινε τουλάχιστον αυτό που ήθελε να είναι, δηλαδή εξολοκλήρου αστυνομικό· αυτό δεν σημαίνει έναν απλό πολλαπλασιασμό του ποταπού και απολύτως απεχθούς πράγματος που είναι ο μπάτσος, αλλά, και μολονότι ένας τέτοιος πολλαπλασιασμός συμμετέχει σε αυτό, *μια αστυνομική διευθέτηση* κάθε πτυχής της ζωής. Ως προς αυτό τουλάχιστον είναι εντελώς ανώφελο να περιμένουμε να μας παράσχει η Αμνηστία περαιτέρω αποδείξεις, με τη μορφή κραυγών βασανισθέντων ή επακριβών καταλόγων εκείνων που αρπάζονται στον δρόμο ή στο σπίτι τους επειδή τόλμησαν απλώς να δοκιμάσουν να ισχυριστούν ότι μπορεί κανείς να ζει διαφορετικά απ' ό,τι ως σκλάβος. Η αστυνομική διευθέτηση δεν είναι κάτι αυθαίρετο, αν και η αυθαιρεσία συνδέεται άρρηκτα μαζί της· το κράτος δεν αποφάσισε με “πλήρη ελευθερία”, και σαν από καθαρή ευχαρίστηση, να προσλάβει αυτό το είδος παρανοϊκής οργάνωσης αντί για κάποιο άλλο. Το

θεμέλιο της αστυνομικής διευθέτησης παραμένει πάντα το παλιό σχίσμα της κοινωνίας, η διαίρεση σε τάξεις που κάποιοι ίσως “δύσκολα” διακρίνουν στην Αλγερία, επειδή παρουσιάζεται εκεί με νέες μορφές. Αυτή είναι η μόνη *νεωτερικότητα* του αλγερινού κράτους, με αποτέλεσμα η πιο καθυστερημένη εθνοκοινωνιολογία να μην έχει την παραμικρή πιθανότητα να ανακαλύψει εκεί κάτι ιδιαίτερο. Στις συνθήκες της παγκόσμιας οικονομίας και του *θεάματός* της, η ιδιαιτερότητα της Αλγερίας είναι τόσο άξια ενδιαφέροντος όσο και η ιδιαιτερότητα ενός σαπουνιού σε σύγκριση με κάποιο άλλο. Οι ίδιοι οι γραφειοκράτες απελπίζονται όχι από τα τόσο μέτρια αποτελέσματα, αλλά από το γεγονός ότι έχουν γίνει ορατά. Και για να προλάβουν καλύτερες κριτικές παριστάνουν οι ίδιοι ότι αποκηρύσσουν πολλές παρεκτροπές, για να υποστηρίξουν αμέσως χειρότερες. Έτσι, η *Libération* της Τετάρτης 27 Νοεμβρίου 1985, προσκεκλημένη προφανώς η ίδια σε κάποιο πανηγύρι προγραμματισμένης δημοκρατίας, παραθέτει τα λόγια ενός διευθύνοντα που απέκτησε ξαφνικά διαύγεια: “Πριν από το ’79 κυριαρχούσε ο επαναστατικός βερμπαλισμός, παραδέχεται ο Μεσσαουντί Ζιτουνί [Messaoudi Zitouni]. Ήμασταν πεπεισμένοι ότι είμαστε οι καλύτεροι Άραβες, οι καλύτεροι μουσουλμάνοι και οι καλύτεροι σοσιαλιστές. Σήμερα σήμανε η ώρα της αλήθειας. Θέλουμε μια σύγχρονη και ισχυρή Αλγερία, κάτι που απαιτεί πλήρη αναδιοργάνωση της γεωργίας και της εθνικής οικονομίας.” Το γεγονός ότι το σήμαντρο της αλήθειας άργησε τόσο πολύ να ηχήσει δεν φαίνεται να ανησύχησε ιδιαίτερα τον ειλικρινή υπουργό· αφυπνισμένος επιτέλους, αποκαλύπτει μονομιάς ποια πρέπει να είναι η αλήθεια αυτής της Αλγερίας: *μια κοινωνία αφθονίας*. Και ο ίδιος υπουργός προσθέτει: “Η Δύση μάς εξουσιάζει μέσω της τεχνολογίας. Πρέπει λοιπόν να εμπνευστούμε από την Ιαπωνία και να βασιστούμε στους εαυτούς μας.”

Όσοι γνωρίζουν πώς επιτεύχθηκε πραγματικά το “ιαπωνικό θαύμα”, δηλαδή ποια αφθονία χημικοβιομηχανικών καταστροφών έχει υποστεί αυτή η χώρα χάρη στους διευθύνοντές της, και πώς επίσης αυτό το θαύμα βασίζεται όχι τόσο στη λειτουργία των “τσιπ” και της “τηλεματικής μηχανικής” όσο σε ένα δουλικό εργατικό δυναμικό, αυτοί γνωρίζουν επίσης τι είδους θαύμα θα μπορούσαν να εκπληρώσουν οι αλγερινοί γραφειοκράτες στη χώρα τους αντιγράφοντας αυτό που είναι ήδη στην Ιαπωνία ένα φρικτό αντίγραφο.

Όπως φαίνεται, το ερώτημα δεν είναι πλέον αν πρέπει ή όχι να υπάρξει μια εμπορευματική κοινωνία στην Αλγερία. Σήμερα το ερώτημα είναι ποια φράξια της Γραφειοκρατίας θα κυριαρχήσει πραγματικά σε αυτή: θα είναι η γραφειοκρατική “παλιά φρουρά” –πρώην μαχητές, παλιοί στρατιωτικοί και, σε μικρότερο βαθμό, συνδικαλιστές– ή η νέα γενιά γραφειοκρατών, που ανήλθε στην εξουσία *δίπλα* στην παλιά; Έχει και αυτή μάθει τις μεθόδους και έχει συμβάλει στα αποτελέσματα της γραφειοκρατικής δραστηριότητας, δηλαδή της *ερήμωσης* της κοινωνίας. Είναι αυτές οι δύο φράξιες που η *Libération* αποκάλεσε πολύ ποιητικά “νοσταλγούς” και “εκσυγχρονιστές” (τεχνοκράτες, νεαρά στελέχη

του στρατού, σχεδόν το σύνολο της μη-διανόησης, και αναμφίβολα οι αντιπολιτευόμενοι που η εξουσία είχε κρατήσει στο περιθώριο μέχρι τώρα).

Ο αγώνας ανάμεσα σε αυτές τις δύο φράξεις αρχίζει να παίρνει νέες διαστάσεις: παρουσιάζεται για πρώτη φορά *δημοσίως*. Οι πρόσφατες λεγόμενες πολιτικές δίκες⁴ μπορούν να θεωρηθούν ως η έναρξη μιας εποχής που θα είναι πιο τρομακτική απ' όσο άφησαν να διαφανεί οι κομπορρημοσύνες των κατηγορουμένων που παρίσταναν ότι πίστευαν στη δυνατότητα να "αμφισβητηθεί το καθεστώς" από το εδώλιο των δικών του δικαστηρίων. (Ακούστε γενναίοι επαναστάτες! Φανερώστε τα πρόσωπά σας, το αλγερινό κράτος δεν είναι παρά μια χάρτινη τίγρη!)

Αλλά αυτές οι δίκες, που μοιάζουν με *το αντίστροφο* εκείνων της Μόσχας, καθώς επιτρέπουν στους κατηγορούμενους να "επικρίνουν" το καθεστώς, αντί να κατηγορούν οι ίδιοι τους εαυτούς τους, ή απλώς να υπερασπίζονται τους εαυτούς τους, δεν αποτελούν σε καμία περίπτωση έναν δημοκρατικό προθάλαμο· είναι το μικρο-θέαμα αυτού που πραγματικά διακυβεύεται: "Εκδημοκρατισμός ή θάνατος, με αυτούς τους όρους περίπου έθεσαν το πρόβλημα αρκετοί κατηγορούμενοι." (*Libération*, 19 Δεκεμβρίου 1985.) Ένας από αυτούς τους κατηγορούμενους, που γνωρίζει πολύ καλά ότι δεν κερδίζει κανείς σε τέτοιες δίκες, αφού είναι και ο ίδιος δικηγόρος, εξηγεί πολύ αφελώς σε ποιο *λουτρό αίματος* οδεύουμε: "Ξέρουμε τι σημαίνει βία, πόλεμος. Αλλά η σημερινή κατάσταση είναι επικίνδυνη επειδή άλλες γενιές διαφορετικές από τη δική μας μπορεί να χρησιμοποιήσουν βία...".

Η Γραφειοκρατία, εγγενώς αντιδημοκρατική, *θα εκκαθαρίσει* επομένως με τον δικό της τρόπο το πρόβλημα της εξουσίας, όταν θα χρειαστεί να το θέσει ανοιχτά. Ποια φράξια της Γραφειοκρατίας θα προχωρήσει μέχρι αυτό το έσχατο σημείο αν όχι εκείνη που αποτελεί ένα είδος πολιτικής μειοψηφίας; Θα είναι όμως αρκετά ισχυρή ώστε να προκαλέσει ένα είδος εμφύλιου πολέμου (ένα "αυθόρμητο" μαζικό κίνημα), πιστεύοντας ότι θα μπορέσει να τον σταματήσει όταν θα έχει θριαμβεύσει;

Αλλά το ζήτημα της εξουσίας θα μπορούσε επίσης να τεθεί *διαφορετικά* στην Αλγερία, δηλαδή *εναντίον της*. Και ποιος, εκτός από μια ολοένα πιο προλεταριοποιημένη και συνεχώς πολυπληθέστερη νεολαία (σκεφτείτε εφιάλτη: πάνω από το 60% είναι κάτω των είκοσι ετών!), θα μπορούσε να αποτελέσει πραγματικό κίνδυνο για το αλγερινό κράτος; Αυτή η "ξεχασμένη" νεολαία, που έχει τεθεί στο περιθώριο κάθε ιστορικής δραστηριότητας, είναι η μόνη ικανή να *εξοφλήσει* την αποικιακή κληρονομιά που συνιστά η αλγερινή

⁴ [ΣτΜ] Τον Δεκέμβριο του 1985 δικάστηκαν στην Αλγερία και καταδικάστηκαν σε ποινές φυλάκισης έως τριών μηνών 23 ιδρυτικά μέλη του Αλγερινού Συνδέσμου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (*Ligue Algérienne des Droits de l'Homme - LADH*) που είχαν συλληφθεί με τις κατηγορίες της σύστασης παράνομης οργάνωσης, της διανομής φυλλαδίων με σκοπό την πρόκληση ταραχών και της υπονόμησης της ασφάλειας του κράτους.

γραφειοκρατία· όπως είναι επίσης αυτή που θα πληρώσει το τίμημα κάθε κρατικής προβοκάτσιας, στην οποία προσκαλεί θρασύτατα ακόμα και ένας Μπεν Μπελά [Ben Bella, Ahmed], ελπίζοντας αναμφίβολα σε μια “κρίση του καθεστώτος” κατά την οποία θα μπορούσε να ανακληθεί στην εξουσία.

Η αλγερινή νεολαία, στην οποία ο “ήρωας Αμπντελκαντέρ” προφανώς δεν λείπει τίποτα, θα μάθει από την πλευρά της πώς να γίνει ηρωική με τον μόνο τρόπο που είναι τώρα δυνατός: συμμετέχοντας συνειδητά και ενεργά στους πραγματικούς αγώνες της ανθρώπινης ιστορίας, των οποίων η παραποίηση σε όλο τον κόσμο τοποθετεί σήμερα την Αλγερία στο ίδιο επίπεδο γενικευμένης όχλησης.

